

Nationale Witte van Hotôtdag

in het teken van vererving geselecteerde fokrammen

Om een kleine populatie gezond te houden vraagt veel inzet en nog meer creativiteit. In Nederland zijn op dit moment ca. 10 liefhebbers die zich bezighouden met de Witte van Hotôt. Bij een dergelijke omvang is het van groot belang om voldoende diversiteit te houden om te voorkomen dat bloedlijnen erg nauw worden.

Tekst: Jan G. Derksen

Foto's: Jan G. Derksen, Theo Janssen

Alle aandacht voor oorstructuur en vorm bij de fokkers.

Op een hoger plan brengen en houden

Als (genetische) verschillen zo klein worden (inteeft) dat vooruitgang (selectiemogelijkheden) niet meer mogelijk is, dan is het einde van de populatie een gegeven. Nauwe verwantschap is een groot punt van aandacht die op redelijk korte termijn opgelost zal moeten worden, willen we de Hotôt populatie op een hoger plan brengen en nog belangrijker houden.

Hechte groep liefhebbers

De Hotôt liefhebbers vormen een hechte groep die elkaar de helpende hand wil reiken. De Hotôtdag wordt al een behoorlijk aantal jaren gehouden en nooit zijn er zoveel Hotôts bij elkaar gebracht als op 17 november 2018. Er waren 20 dieren aanwezig. Heel erg jammer dat Cor Tjoelker niet aanwezig kon zijn. Johnny Leeftang nam dit jaar voor het eerst deel en vond het zeer leerzaam, waarbij vooral de wisselwerking tussen fokker en keurmeester hem prima is bevallen.

Sinds de eerste Witte van Hotôtdag staat het beoordelen van de dieren door zowel keurmeester als fokker centraal. Alle aanwezig dieren waren voorzien van twee beoordelingen, één door de ambterende keurmeester (Tonnie Oomen) en één door de fokkers. Opvallend is dat de verschillen bij beide beoordelingen minimaal zijn als het om het eindpredicaat gaat. Op onderdelen waren er enkele verschillen die later, aan de hand van de beoordelingskaarten, besproken werden. Dit resulteerde in goede discussies die in alle gevallen meer duidelijkheid gaven over hoe er tegen verschillen aangekeken wordt.

Progressie is duidelijk zichtbaar

Er wordt sinds vorig jaar een beoordelingskaart gebruikt waarbij de scores worden weergegeven in punten op zowel de 7 posities als op 13 subonderdelen die toegevoegd zijn aan de posities Type en bouw en Pels. Om op een hoger plan te komen krijgen de twee hiervoor genoemde posities de meeste aandacht. Slechts twee items, dat is niet veel, maar daar komen nog 13 subonderdelen bij. Dan zijn het er ineens heel veel. Dat houdt in dat niet aan alle subonderdelen evenveel aandacht besteed kan worden en er keuzes gemaakt moeten worden. De afgelopen twee jaar is de aandacht voornamelijk uitgegaan naar de subonderdelen:

Tonnie geeft zijn visie m.b.t. inzet van rammen.

lichaamslengte, schouders, ribben en achterhand. Breedte in zowel voor- als achterhand zijn de belangrijkste items als het om Type en bouw gaat. Verder is er veel aandacht geweest voor de pelzen. Wat lengte van de pels betreft wees Tonny Oomen ons op de lengte van de granbehaarung. Dit aspect zal de komende jaren meer aandacht gaan krijgen om de pelskwaliteit naar een hoger niveau te tillen. Gezien de fokresultaten van dit jaar is de conclusie dat er grote vorderingen gemaakt zijn. De bijgevoegde tabel geeft dit overduidelijk aan. Dat neemt niet weg dat de resultaten m.b.t. benen en oren gewoonweg ondermaats zijn. Bij veel dieren valt op dat de oren onvoldoende open gedragen worden met als gevolg, kans op een (te) nauwe gehoorgang. Dus oorstructuur is ook een punt van aandacht dat er toe doet. Hier liggen wel mogelijkheden binnen de Nederlandse populatie. Er is bijna geen dier die op één van voornoemde onderdelen een score laat zien die gezien mag worden. Beenlengte, dikte en stevigheid moeten gewoon beter. Om hier verbetering in aan te brengen biedt de Nederlandse populatie helaas onvoldoende soelaas. In dit geval zal er gekeken moeten worden naar populaties in het buitenland.

	2017	Percentage	2018	Percentage
Totaal aantal beoordeelde dieren	35	%	40	%
Score type & bouw 19 pnt	4	11,4	7	17,5
Score type & bouw 18,5 pnt	7	20,0	11	27,5
Score pels 19 pnt	2	5,7	14	35
Score pels 18,5 pnt	14	40,0	17	42,5
Score schouders 9 pnt	2	5,7	4	10
Score schouders 8 pnt	6	17,1	15	37,5
Score ribben 9 pnt	0	0,0	1	2,5
Score ribben 8 pnt	9	25,7	11	27,5
Score achterhand 9 pnt	6	17,1	6	15
Score achterhand 8 pnt	7	20,0	12	30
Score benen 9 pnt	4	11,4	4	10
Score benen 8 pnt	7	20,0	7	17,5

Verschillen in score tussen 2017 en 2018 per onderdeel.

Pos.	Onderdeel	Punten
1	Gewicht	10
2	Type & bouw	20
3	Pels	20
4	Koptekening	15
5	Kleur oogomzoming	15
6	Kleur lichaam	15
7	Lichaamsconditie	5
	Totaal	100

Waardering per positie van zowel de Nederlandse als de Europese standaard.

Gewichtentabel van de Nederlandse- en Europese standaard.

Nederland	3.50 – 3.60	3.70 – 3.90	4.00 – 4.50
Europa	3.50 – 3.75	3.75 – 4.00	4.00 – 5.00
Punten	8	9	10

Constatoren, waarden en vergelijken

Door een score, op een schaal van 1 t/m 10 te hanteren bij de subonderdelen zijn de onderlinge verschillen heel gemakkelijk in beeld te brengen en te vergelijken. Uit vergelijkingen met vorig jaar is heel goed te zien dat er op een aantal (sub)onderdelen progressie geboekt is.

Type en bouw en vooral pels laten dit duidelijk zien en daardoor is de lat hoger gelegd op deze onderdelen. Voor een aantal subonderdelen, behorend bij Type en bouw zijn de uitkomsten verschillend. De grootste winst is de afgelopen jaren geboekt bij het subonderdeel schouders, daarvoor zijn met name de twee vorig jaar geselecteerde rammen verantwoordelijk. Goed om te constateren dat de individuele scores op dierniveau zeer goed aansluiten bij het totaalbeeld van de collecties. Uit de tabel is duidelijk af te lezen dat er wat benen betreft een duidelijke terugval heeft plaatsgevonden. Dit doet recht aan de groepsvisie van: als er weinig tot geen verschillen zijn in bepaalde subonderdelen kan er geen vooruitgang meer geboekt worden in de bestaande populatie. Werk aan de winkel en een prachtige uitdaging. Toch!

Wat de pels betreft is er een reuzenstap gezet. Hier zijn we bijzonder content mee en zo zien we wat het kan betekenen als je gezamenlijk de zaak aanpakt. De keuze van de rammen vorig jaar heeft dan ook zeer goed uitgepakt.

Resultaten nakomelingen van de ingezette rammen

Dit jaar zijn er voor het eerst, van vier rammen nakomelingen getoond en beoordeeld. Een prachtige ervaring en het geeft een heel goed inzicht in hetgeen een ram wel of niet kan. Daarnaast bevordert dit het goed doordacht inzetten van rammen. Samenwerking tussen fokkers is heel goed mogelijk, ondanks dat niet iedereen bij elkaar in de buurt woont. De beoordeling van de collecties werd gedaan aan de hand van een score op een schaal van 1 t/m 5. Score 5 is de hoogste score en geeft aan dat verdere inzet wenselijk is. Waarbij familieteelt niet onderschat moet worden en onderdeel is van eventuele inzet. In sommige situaties is het een optie om een waardevolle ram enkele jaren op rust

De pelzen van deze collectie zijn wat weinig uniform en mochten van een wat hoger niveau zijn. Oorvorm kan wat strakker. Een mooi brede oogomzoming, terwijl de kleur fraai intens zwart is. Ook de oogleden zijn goed van kleur. Eindbeoordeling 3.

te zetten, in het kader van verwantschap. Twee rammen steken er deze dag qua verervingsbeeld duidelijk bovenuit en kregen beiden een score 5, waarvan één een 5+ kreeg, om het kleine verschil te duiden. Beide collecties maakten zeer veel indruk, ware het niet dat het vader en zoon waren. Dus zorgvuldigheid qua inzet (verwantschap) is geboden. Ervaringen van een fokker leert ons dat nauwe verwantschap kan leiden tot zeer korte oren, echter met een lichaamsbouw die binnen het ras uniek is. Het breder kijken dan het individuele dier, bij al dan niet inzetten voor de fok, is een welkome aanvulling en tevens ook een hele kunst, want zoek maar eens de uniformiteit in een collectie en vergeet niet de invloed van de moeder. De moeder is en blijft altijd nog verantwoordelijk voor 50% van de genen!

Keuzes maken

Dat geldt zowel voor rammen als voedsters. Ook bij de voedsters wordt gekeken naar verervingskwaliteiten, echter het aantal nakomelingen is meestal geringer en daardoor minder betrouwbaar. Bij het oordelen over fokkwaliteiten spelen aantallen een niet te onderschatten rol en dan is de mannelijke kant vaak in het voordeel. Dat neemt niet weg dat de moederlijn niet minder waardevol zou zijn dan de vaderlijn, is de unanieme mening van deelnemers. Aan de hand van deze dag zullen er dieren geselecteerd worden waarmee het komende seizoen verder gefokt gaat worden. Hierbij speelt het exterieur van het jonge dier een belangrijke rol. De informatie van de ouders dient wel in de overweging meegenomen te worden van elk dier. Een beperkt aantal jonge rammen zullen een kans krijgen om zich te bewijzen en zullen selectief ingezet gaan worden bij zoveel mogelijk fokkers.

Regeren is vooruitzien

Dat is niet anders bij de Witte van Hotôt populatie, want met de omvang van huidige populatie gaan we het in Nederland alleen niet redden. Een aantal jaren geleden hebben we een behoorlijke injectie gehad vanuit de Zwitserse populatie. Over deze inbreng zijn de meningen zeer verdeeld. Vastgesteld kan worden dat die inbreng heel veel aandacht heeft gekregen en dat was misschien

Een collectie met zeer goed ontwikkelde kopvormen. Opvallend is de zeer uniforme en hoge kwaliteit van de pelzen, waarbij de lengte en dichtheid bovengemiddeld scoren. Een zeer goede brede oogomzoming laat deze collectie zien. In het algemeen een prachtig mooie uniforme fokgroep, met heel veel kwaliteit. Eindbeoordeling 5.

nog wel het belangrijkste voor de Nederlandse populatie op dat moment. Natuurlijk zijn er grote verschillen qua type in Zwitserland en Nederland. Er is door de Zwitserse populatie een goede bijdrage geleverd aan pelskwaliteit en kleur. We staan waar we staan en zullen ons dienen te richten op hetgeen er in Europa gebeurt. Er zijn voldoende overeenkomsten om in Europees verband samen op te trekken. Daarbij komt dat de Duitsers dit jaar hun standaard aangepast hebben en zich bijna geheel conformeren aan de Europese standaard. Zoals gezegd grote verschillen zijn er niet en misschien is het gewicht nog wel de grootste uitdaging met een ruimere marge voor de maximale score van 10 punten, verder zijn er geen noemenswaardige verschillen wat deze positie betreft. De hele kleur wordt in de Europese standaard ondergebracht bij positie 6 (Nederland 5 en 6) en worden kop en oren separaat benoemd onder positie 4, die in onze standaard ondergebracht worden bij positie 2. Dat geldt in Nederland overigens voor alle tekeningrassen.

Mogelijkheden genoeg om dit ras in Europa een prachtig podium te geven. Wel erg jammer dat er vanuit KLN weinig tot niets is gecommuniceerd met de speciaalclub aangaande deze materie. Laat dit een aanzet zijn om dit proces met zijn allen in de goede richting te dirigeren en te houden. ●

Een mooie uniforme collectie met veel volume in de voorhanden, zeer goede achterhanden en lichaamslengte. Fraaie pelzen, met name qua lengte en granbeharing. Wel een wat wisselende oogomzoming, terwijl de oorstructuur niet optimaal te noemen is. In z'n totaliteit een fokgroep die een grote indruk maakte. Eindcijfer 5+.